

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی میاندوآب

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

(COURSE PLAN) طرح دوره

دانشکده : پرستاری	گروه آموزشی: پرستاری	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی، پرستاری
نام درس : اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری های شایع در ایران	تعداد واحد : ۱	نوع واحد : نظری
پیش نیاز : -	روز و ساعت برگزاری کلاس:	مکان برگزاری : دانشکده پرستاری
مسئول برنامه :	شماره تماس دانشکده:	مدرسین (به ترتیب حروف الفبا):
آدرس پست الکترونیکی:	تهریه و تنظیم :	تاریخ تدوین / بازنگری: ۳ بهمن ماه ۱۴۰۱

معرفی درس: این درس به منظور آشنا کردن دانشجوی پرستاری با اصول همه گیرشناسی و کاربرد آن در تجزیه و تحلیل مشکلات بهداشتی جامعه می باشد. بدین منظور مفاهیمی چون سلامت و بیماری، پیشگیری و سطوح آن، غربالگری، تغییرات شدت بیماری و مراحل سیر بیماری، مدل های اپیدمیولوژیک برخورد با بیماری ها و شاخص های بهداشتی، مروری بر انواع مطالعات اپیدمیولوژیک مورد بحث قرار می گیرند. سپس بر اساس این مفاهیم به بررسی اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی شایع و بیماری های مشترک بین انسان و حیوان پرداخته می شود.

عنوانیں کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

✓ تاریخچه و مفاهیم اپیدمیولوژی

- ✓ مفهوم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها، پیشگیری و سطوح آن – تغییرات شدت بیماری ها، زنجیره عفونت و منابع عفونت
- ✓ مدل های اپیدمیولوژیک و انواع اپیدمی ها
- ✓ روش های مطالعات اپیدمیولوژی (مطالعات اولیه)
- ✓ روش های مطالعات اپیدمیولوژی (مطالعات ثانویه)
- ✓ جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی و غیر عفونی شایع
- ✓ شاخص ها و میزان های بهداشتی و کاربرد آن در اپیدمیولوژی، منابع اطلاعاتی در بهداشت اجتماعی
- ✓ غربالگری و جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت، حرکات جمعیت و شاخص های جمعیتی

❖ هدف کلی

- ✓ آشنایی با تاریخچه و مفاهیم اپیدمیولوژی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ اپیدمیولوژی را تعریف کند
- ✓ تاریخچه اپیدمیولوژی را شرح دهد
- ✓ اساس و اهداف اپیدمیولوژی را بیان نماید

❖ هدف کلی

آشنایی با مفهوم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها، پیشگیری و سطوح آن – تغییرات شدت بیماری ها، زنجیره عفونت و منابع عفونت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ تعریف سلامتی را شرح نماید
- ✓ مفهوم بیماری و انواع مختلف آن را بیان نماید

- ✓ مفهوم پیشگیری و سطوح مختلف آن را شرح دهد

❖ هدف کلی ❖

- ✓ آشنایی با مدل های اپیدمیولوژیک و انواع اپیدمی ها

❖ اهداف اختصاصی ❖

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ مدل های اپیدمیولوژیک و کاربردهای آن را بیان نماید
- ✓ انواع اپیدمی ها را شرح دهد

❖ هدف کلی ❖

آشنایی با روش های مطالعات اپیدمیولوژی

❖ اهداف اختصاصی ❖

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ مطالعات توصیفی و تحلیلی را شرح دهد
- ✓ انواع مطالعات توصیفی و تحلیلی را بیان نماید
- ✓ انواع مطالعات مشاهده ای و مداخله ای و کاربردهای آن را ذکر نماید

❖ هدف کلی ❖

- ✓ آشنایی با جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی و غیر عفونی شایع

❖ اهداف اختصاصی ❖

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ بیماری عفونی و غیر عفونی را شرح دهد
- ✓ جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی شایع را بیان نماید

❖ هدف کلی

- ✓ آشنایی با شاخص ها و میزان های بهداشتی و کاربرد آن در اپیدمیولوژی، منابع اطالعاتی در بهداشت اجتماعی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ انواع شاخص های بهداشتی را ذکر نماید
- ✓ میزان، نسبت و تناسب را شرح دهد
- ✓ منابع اطالعاتی در بهداشت را ذکر نماید

❖ هدف کلی

- ✓ آشنایی با غربالگری و جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت، حرکات جمعیت و شاخص های جمعیتی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ غربالگری را تعریف نماید
- ✓ حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی را تعریف نماید

شاخص های جمعیتی را ذکر نماید

❖ روش آموزش

حضوری

مجازی

ترکیبی

❖ امکانات آموزشی

✓ اسلاید پروژکتور ، کامپیوتر ، تخته سفید

❖ منابع درسی

آیا کتاب /مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارد؟ بله خیر

در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصلهای مشخص شده برای مطالعه	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندها، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
بر اساس سرفصل های کتاب و عناوین هر جلسه مشخص می باشد.	کتاب اپیدمیولوژی، تالیف لئون گوردیس، مترجم: دکتر حسین صباحیان، دکتر کوروش هالکویی نائینی، آخرین انتشار
	درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی /مولفان جی ای. پارک، ک. پارک؛ برگردان فارسی حسین شجاعی تهرانی با نظر حسین ملک افضلی، آخرین انتشار
	کتاب اصول اپیدمیولوژی /جودیت س. مازنر، آنتیاک. بان؛ ترجمه حسین ملکافضلی، کیومرث ناصری، آخرین انتشار
	کتاب اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران – جلد بیماری های واگیر – دکتر پروین یاوری، آخرین انتشار کتاب اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران – جلد بیماری های غیرواگیر – دکتر پروین یاوری، آخرین انتشار
	کتاب اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران – جلد سرطان ها – دکتر پروین یاوری، آخرین انتشار

نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله	مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندها، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

❖ آزمون های تکوینی (کوییز / میان ترم)

✓ آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته اید؟ بله خیر
✓ در صورت وجود تعداد و نوع آزمونها را ذکر کنید.

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	زمان آزمون

❖ تکالیف و پروژه های دانشجویان

تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	هدف از ارائه تکلیف	زمان تحویل
۱	تکلیف اول کلاسی			
۲	تکلیف دوم کلاسی			
۳	تکلیف سوم کلاسی			
۴	تکلیف چهارم کلاسی			

❖ پروژه درسی

- ✓ آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته اید؟ بله خیر
- ✓ در صورت پاسخ مثبت شرح مختصر و هدف از ارائه آن را بنویسید.
- .....
- .....

❖ ارزشیابی دانشجویان

موارد ارزشیابی	بارم نمره
آزمون میان ترم	۵
آزمون پایان ترم	۱۲
شرکت فعال در کلاس و حضور و غیاب	۱
تکالیف و سایر فعالیت ها	۲

❖ مقررات

- ✓ حداقل نمره قبولی
- ✓ تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس

تاریخ ارائه	ساعت ارائه	موضوع جلسه	مدرس	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
جلسه اول		تاریخچه و مفاهیم اپیدمیولوژی		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه دوم		مفهوم سلامت و بیماری و سیر طبیعی بیماری ها		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه سوم		مدل های اپیدمیولوژیک و انواع اپیدمی ها		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه چهارم		روش های مطالعات اپیدمیولوژی ۱		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه پنجم		روش های مطالعات اپیدمیولوژی ۲		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه ششم		جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه هفتم		شاخص ها و میزان های بهداشتی		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه هشتم		غربالگری و جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم